

SLOVENE

Štev. 194. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dverice nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10—12 ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v petek, 26. avgusta 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemanj:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemanj: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna pettirista (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrista
30 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upravišškega telefona šte. 188.

Bebel in Jaurès.

S c. demokratski shodi so v mnogem oziru jako poučni, ker nam nudijo vpogled v organizacijo korporalov in armade ter demokracije generalov. Korporali po deželi slepo in topo premlevajo slamo, ki se jim dopedila od vodstva, generali pa so v vednem boju in prepiru glede taktike. Tako je še v živem spominu strastni nekrvavi boj nemških soc. demokratskih voditeljev na draždanskem shodu, kjer je moral vrtoglavi Bebel uporabiti vso svojo zgovornost in diktorsko lastnost proti zmernejšim revizionistom. Končno je zmagal s svojo resolucijo, da soc. demokrat ne sme sprejeti v državnem zboru podpredsedniškega mesta in sploh nobene vladne službe.

Ta resolucija je bila minoli teden tudi na dnevnem redu mejnarodnega shoda soc. demokratov v Amsterdamu. Stali so si so pet nasproti zastopniki takozvane revolucionarne ali radikalne in amerne stranke. Radikalno krilo mejnarodne soc. demokracije je v prvi vrsti zastopal in zagovarjal draždansko resolucijo Bebel, zmerno stranko revizionistov pa Jaurès, ki s svojimi pristaši podpira francosko vlado. Sicer javnosti niso odprli vrat, a odmevi skozi okno nas pouče, da se je shod pričel s politično komedijo in končal s tragedijo, v kateri sta bila glavna junaka »absolutni demokrat« Bebel in ministrski kandidat Jaurès. Komedijo so pričeli s tem, da so izvolili v predsedstvo ruskega in japonskega soc. demokrata, ki sta si segla v roke ter obsodila rusko-japonsko vojsko. — Skoda, da tega nista storila začetkom vojake, morda bi jo bila preprečila.

Glavna točka na shodu pa je bilo vprašanje: »Ali smejo socialni demokrati opravljati vladno službo?« Prvi se je oglasil Jean Jaurès, ki je pred socialnodemokratskim areopagom zagovarjal sebe in svoje tovariše, ker podpirajo Combovo vlado. Samozavestno se

je hvalil, da je rešil francosko republiko, sprožil velike socialne reforme, porazil francoske monarhiste, ponižal klerikalce, iztrgal Pariz nacionalistom in tako postal — do brotnik proletarijata, četudi bi se ne branil ministrskega sedeža. Ostro je pobijal draždansko resolucijo in sploh nemško socialno demokracijo, ki je po njegovi sodbi brez najmanjšega vpliva v Nemčiji, četudi šteje tri milijone glasov, ker zametuje praktično pot in nima jasnega smotra.

Kakor lev mu je odgovarjal Bebel. V svoji razjarjenosti se je spozabil ter izgovoril besede, ki bodo še njemu in njegovim ožjim pristašem presedale. Rekel je med drugim, da je v monarhiji vladar bolj nepristranski nasproti raznim stanovom, nego izvoljeni predsednik v republiki. V monarhiji manj kruto zatirajo delavske stavke, nego v republikah. Nasprotia med posameznimi stanovmi so v republikah večja, nego v Nemčiji.

Da Bebel hvali monarhijo nad republiko, to je v istini nekaj novega, česar bi od revolucionarje, kakršni hoče biti Bebel, v teoriji ne pričakovali. Sveda tega ni govoril iz prepričanja, marveč le iz sovraštva do revizionistov, osobito do Jaurès-a in njegovih tovarišev.

Navzlic temu so njegove besede na takem shodu, kakor pest na oko. In to si je treba zapomniti; čez devet let še prav pride.

Bebel je dalje zagovarjal nemško soc. demokracijo, ki pač šteje tri milijone glasov, dočim jih imajo ostale stranke še osem milijonov. Ko dobe v Nemčiji soc. demokratje vsaj sedem milijonov glasov, potem bodo govorili. No, potem se bodo klali med sabo za prva in boljša mesta. Končno je očitil Millerandu, da je prevzel trgovinsko ministrstvo in celo red iz rok ruskega carja, Jaurès u pa, da podpira francosko vlado.

Iz tega razvidimo, da še danes soc. de-

mokratski voditelji niso edini o našelnih vprašanjih in tudi ne bodo, dokler bodo imeli vsak svojo glavo in pamet.

Končno je obveljala draždanska resolucija, s katero hoče Bebel uničiti vse revizioniste. Niti Bebel niti Jaurès ne moreta z uspehom biti zadovoljna. — Resolucija je bila sprejeta le s 25 glasovi proti dvema, dočim ostali niso glasovali. In to kaže, da Bebel med soc. demokrati ni absolutni gospodar, kar bi rad bil. Jaurès pa je moral debele požirati, ker je podrepanik francoske vlade in s kapitalisti vleče Combov ploč. Sicer pa vsak po svoje: Bebel dobro živi kot revolucionar, Jaurès pa nič slabše kot oportunist. Račun za oba pa plačujejo dobri »tovariši«.

Nemški katoliški shod.

Monakovo, 24. avg.

Glavne točke obširnega sporeda nemškega katoliškega shoda v Reznu so dovršene. Vsi vlaki, ki vozijo iz Rezna, so prenapolnjeni. Tudi vsi tuji škofje so odpotovali. Škofov je bilo na shodu osem. Danes zjutraj sem gledal v Reznu velikansko procesijo. Z njo je stopalo z gorečimi svečami v rokah 74 plemenitastev, ki so se udeležili kat. shoda; z njimi pa ostali udeleženci kat. shoda. Tako sijajnega pojava verske gorečnosti še nisem videl. Na čelu teh plemenitastev, ki se niso odtujili katoliški stranki, četudi se sedaj na Bavarskem tje boj za širše pravice ljudstva, je stopal sivolasi knez Löwenstein.

Prebivalstvu v Reznu se mora priznati, da je storilo na ljubo gostem, kar je moglo. Ni se pustilo nabujkati od liberalnega časopisja, in obžalovalo tega ne bode. Tu ne poznajo nič tiste napetosti proti katoliški stvari, katero so pri nas razširili tisti, katerim je liberalni Nemec ljubši, nego brat po krvi. Prav zanimiv dogodek so mi pripovedovali včeraj pri omizju. Vlak, ki je vozil skozi Monakovo v Reznu, je bil poln, posebno III. razred. To bi si radi izkoristili nekateri gospodiči, katerim se je že na aro-

gantnem nastopu poznalo, da ne potujejo na katoliški shod. Sorevodniku so kazali pod nos vozne listke III. razreda in upili, da je vse polno. Sprevodnik je pogledal v vozove in videl, da bi pravzaprav gospodje še lahko dobili prostor. Prepisal se pa z njimi ni. Odprl je voz III. razreda, v katerem so se dele usmiljene sestre. »Prosim, blagovolite za trenutek izstopiti«, dejal je sprevodnik usmiljenim sestram. Ko so se sestre izstopile, odkazal je sprevodnik gospodičam — prostor, usmiljene sestre pa je peljal v II. razred. Tako je sprevodnik podastil ženske, ki se žrtvujejo za bližnjega, občinstvo pa, ki je to videlo, je ploskalo. Pri nas pa bi nekateri ploskali, ako bi usmiljene sestre zaniževali.

Danes dopoldne je bilo nadaljevanje razprave o resolucijah. O kmetijstvu povdarja resolucija posebno ustanovitev kmetijskih uzornih posestev. Poslanec Heim je povdarjal v tem pogledu nedostatnost šolstva, ki je pač jako teoretično, a jako malo praktično. Grajal je tudi brez izeme sedanjo uredbo gospodinjstkih šol, v kateri se deklica pač nauči kuhati itd., odtuji se pa kmetijstvu, s katerim se v šoli nič ali pa vsaj zadostno ne peča. Za prebivalstvo, ki se izseljuje s kmetov v mesta in katero nasproti posebno hočejo odtujiti katoliškim nazorom, povdarja resolucija, da je potreba zanje društev, kongregacij in knjižnic. Kam in v kaka društva naj se obrnejo taki izseljenci, jim kaže »Socialna adresa knjižica«, katero izdaja nemško katoliško ljudsko društvo. Zanimivo je bilo poročilo, da so nekatere društvene kat. knjižnice že pričele podpirati dežele, občine in deloma tudi država. Naše občine, premisljajte o takem socialnem delovanju. Delavsko, obrtno in trgovsko vprašanje obravnavajo resolucije slično, kakor naši katol. shodi. Posebno mnogo govornikov se je oglasilo pri agitacijski resoluciji, naj se vsi katoliški trgovci združijo v zvezi katoliških trgovcev. Za razvoj katoliškega časnika karstva so se sklenile večvalne resolucije. Na Nemškem so katoliki natek svojih časopisov povzdignili na milijone in milijone, pri nas pa mnogi gg. duhovniki »Slovenca« posojujejo najpremožnejšim ljudem, namesto da bi agitirali, da bi se še bolj razširili, da bi ga imele

LISTEK.

Kako so prišli Rusi do Tihega morja.

Po Kostomarovu poslovenil I. Steklasa.
(Konec.)

Drugo podjetje te vrste je bilo odkritje Anadira. L. 1648. dne 20. junija se je odpravil vojak Semen Dežnev pa pet indvajset vojakov in lovcev z njim po morju iskati novih zemelj. Burja jih je odnesla po Iztočnem morju ter jih vrgla na breg nekaj niže od reke Anadira. Raziskovalci so se podali od tukaj skozi nepoznate kraje do reke Anadira. Potovali so po pustem in brezlesnem kraju, hrane jim je zmanjkovalo, zima je nastopila in niso mogli iztesati si hišice, zato so si izkopali v snegu jame ter v njih prebivali. Od 25 ljudi jih je ostalo samo 12 živih. Ti predrzneži so se odpotili geri po Anadiru; tukaj so se strnili z Anavli, bili se z njimi in čeravno je bil sam Dežnev ranjen, jih je vendar prisilil na plačanje davka. Ti niso imeli kaj plačati, ker v tem kraju ni bilo sobolev. Vendar pa so Rusi našli tukaj dovolj plena, posebno mroževih zob.

Dežnev je s svojimi tovariši postavil zimovišče na Anadiru; a za njim se je vzdignil drug oddelek iskat reko Anadir čez gore in sicer pod vodstvom Semen Motore in Nikite Semenova. Našli so Dežneva s tovariši ter so se z njimi zedinili. Za njimi pa je prišel še tretji oddelek pod kazaskim desetnikom Mihajlom Staduhinom; ali Dežnev in Motora sta se sprla s Staduhinom, ker je ta osorno ravnal z onimi prebivalci, ki so se sklenili miren dogovor z Dežnevom.

Dežnev je ostal nekoliko let na Anadiru in od tega časa so začeli dohajati Rusi po suhem v te kraje zbirati mroževe zobe in kosti; Staduhin pa se je odpravil po suhem na jug od Anadira proti reki Akleju, stopil v zemljo Korjakov, s katerimi je vojeval. Od Korjakov je zvedel za reko Izigo, kjer je bilo mnogo sobolev. Z velikimi težavami je dobil les za ladje, katere si je iztesal s svojimi tovariši ter odplul v morje; toda tukaj ga je burja nosila tri dni semterja: ena ladjica se je potopila. Po mnogih težavah se povrne Staduhin zopet v Izigo ter postavi tam trdnjavo; posređilo se mu je, da ulovi korjakeškega kneza ter tako prisili Korjake na pla-

čanje davka v kožah od črnih lisic. Toda pičla obljudenost ni dopuščala, da ostane dolgo na Izigi. Poplul je k reki Tavuji, a od tod v zemljo Tunguzov, kjer je njegovo podjetje napredovalo. Rusi so pelenili tunguske jurte (šatore kočevniške), zahtevali poroke in davek. Potovanja Staduhinova so trajala do l. 1658. Njemu pripada čast odkritja severnega dela Ohotskega morja. Za njim so dohajali drugi oddelki v zemljo Korjakov, pobirali so kože črnih lisic in mroževe kosti, takozvane ribje zobe. Na bregovih Tihega oceana so bile postavljene trdnjave na ustju reke Ulje in Ohoče, toda tamošnji prebivalci dosta množestvilni, se niso pokorjevali ruski oblasti.

Ruski raziskovalci so začeli kmalu za Pojarkovim seliti se v večjih oddelkih na Amur v zemljo Daurov. To so bili dobrovoljci, ki so si iz svoje sredine izbrali načelnike. Oni so prisegli carju, dobili dovoljenje od vojvod ter šli potem iskati novih krajev. Tako se je odpravil l. 1649. v daursko zemljo Larka Barabaščikov s tovariši, plul po Amuru, zmeril reko ter zbiral vesti o narodih. Najbolj izmed vseh pa se je preselil na Amuru s svojim podjet-

jem Jerofej Habarov. Odpravil se je v Daurijo l. 1648. s stoletno dobrovoljcev, premagal pet mest, nabral različnega plena ter se vrnil v Jakutsk; a l. 1650., spremljan od novih dobrovoljcev, je udaril zopet na Amur, vzel mesto Albazin, potem pa se obrnil leta 1651. dol po Amuru ter utrdil komarsko trdnjavo. Za sledom Habarovim so se vzdignili na Amur drugi ruski dobrovoljci in ob tej reki postavili celo vrsto trdnjav. L. 1653. so poklicali Habarova v Moskvo, a na mesto njega pa so poslali »na veliko reko Amur« uradnika Onufrija Stepanova. Amurski kraj z vso Daurijo je bil l. 1659. prideljen sodnosti mesta Nerčinska. Valed osvojenja Amura so se sprijeli Rusi s Kitajci, kajti kitajski vladar se je smatral za gospodarja tega kraja. Z l. 1654. se je je odpravil v Pekin po carski zapovedi boljarski sin Fedor Bajkov s ponudbo miru, pa je bil slabo sprejet, ker se ni hotel držati kitajskih običajev, in njegovo poslanstvo je ostalo brez uspeha. Da odstranijo Rusi iz teh pokrajin, so negovarjali Kitajci prebivalce, naj se izselijo z bregov amurskih, kajti mislili so, da se bodo potem morali tudi Rusi umakniti radi pomanjkanja hrane. Vendar so se Rusi še dolgo držali

vse naše gostilne, župani, zaupniki in vsak, ki hoče biti zaveden. Pred in po zborovanju so delili med zborovalce knjižice — zapiske in cenene dobrih knjig za mladino, ljudstvo in rodbine.

Pri nas sta že dva katoliška shoda nekaj sličnega sklenila, a doslej se razvengospode, ki sestavlja za koledar »Katol. tiskov. društva« o cenah mladinskih spisov, še ni dosti storilo.

Kaj pa abstinentje in smernostno gibanje? Pomislite, v Reznu se je poudarjalo, da imajo v Avstriji poleg Poljakov doli na jugu Slovenci svojo zvezo abstinentov. Na zborovanju je bilo kakih 200 abstinentov, večinoma duhovnikov, katerih govorniki so povdarjali, da bodi v zmernostnem in abstinentnem gibanju duhovnik vzor ljudstvu.

Na shodu je predsedoval G. I. S. W. e. i. n. Čudno ime za abstinenta! Posebno težko je delo za abstimente na B. A. v. r. s. k. e. m. kjer se ispije toliko piva, da pride na leto 243 l. na vsakega prebivalca. Gibanje pa napreduje in priznati se mora, da ga duhovščina vodi z železno vztrajnostjo.

Katoliško glasilo za abstimente je »Volksfreund«, poleg tega imajo mnogo brčšur, katere naj bi čitali tudi Slovenci. Doslej se je gibanju pridružil tudi že 700 železničarjev! Posebno krepko delujejo duhovniki v Sleziiji. Referent za Sleziijo je poročal, da neki pivovarnar sedaj za 100 000 mark piva manj proda — mnogi delavci v pivarnah ne pije več piva — v krajih, kjer se je prej neizmerno pilo žganje, pije sedaj žganje le dva odstotka prebivalstva! Tako se dviga tudi ljudsko blagostanje. Vse te uspehe je priborilo delovanje duhovščine.

Bolj žalostno je bilo poročilo o gibanju v Avstriji. Dotična zveza duhovnikov za Avstrijo šteje le 81 članov. Kakor rečeno, Slovence so pa pohvalno omenjali. Nakrat začujem ime našega knezoškofa dr. Ant. B. Jegliča! Govornik ga je v tem delovanju postavil na čelo avstrijskega episkopata! Ko človek tako daleč od domovine čuje iz ust tujca navdušene besede o slovenskem vladiki, tadaj ga pogreje okoli srca, in če bi pred svršetkom zborovanja ne moral na vlak, bi morda sam postal abstinent.

Vsako leto narašča obisk nemških katoliških shodov od strani drugih narodnosti. In ni čuda! Od resnih ljudi, ki so zbrani okoli nemškega centra, se da mnogo naučiti. Francozje so obljubili, najodločnejše posnemati organizacijo nemškega centra. K slovenskim liberalcem se pa nihče ne bo prišel učiti!

I. v. Štefe.

Rusko-japonska vojska.

Obleganje trdnjave Port Artur.

O tem, da so Japonci vzeli utrdbi na Ječanski gori in še več drugih ruskih utrdb, ni še nikakega uradnega potrdila. Prej ko slej v Tokiu trdovratno molče. Ako bi bile te vesti tudi resnične, je pa vendar gotovo, da bi tudi v tem slučaju ne bila še odločena usoda trdnjave. Pri obleganju trdnjav branitelji skrbijo, da ima tudi za glavnimi utrdbami še novih utrdb. In ravno nasproti utrdbama na Ičanski gori, ki pa sta, kakor razvidimo iz našega načrta portarturskih utrdb, le navadni poljski utrdbi, leži jako pripravna višina, kjer so brezdvomno Rusi

za slučaj, da so res Japonci vzeli Ičansko utrdbi, zgradili že novo utrdbi. Teorija predpisuje, da branitelji, ako je prisiljen zapustiti sovražniku kako utrdbi, že prej zgradi novo, s katere potem obstreljajo sovražnika. O hrabrosti Rusov in o silovitosti boja pred Port Arturjem pa lahko sklepajo čitatelji sami iz naših brzojavk.

London, 25. avgusta. Do sinoči ni bilo nič natančnega znano o položaju pred trdnjavo in v Port Arturju. Le Kitajci, kateri so v džunki pripluli dne 21. t. m. v Čifu, potrjujejo, da so Japonci zasedli eno utrdbi na Ičanskem griču in še neko drugo utrdbi, ki leži pol milje južnozahodno od te. Nadalje so potrdili, da se bili Rusi pregnani s paradnega polja in pa da so Japonci razrušili dve utrdbi na Cavčankanu. Potrdili so tudi, da so skoraj vse hiše v trdnjavi poškodovane. V pristanišču so še štiri velike bojne ladje, a niso sposobne za boj, ker ima le še ena sama topove na krovu. A brezdvomno je, da so Rusi odbili vse japonske navale in sicer so pri tem najbolj vplivali ruski podkopi. Japonci so imeli velike izgube.

V Ljaojanu še računajo s strategičnimi posledicami padca trdnjave Port Artur. Mislijo, da bodo Japonci zasedli otok Sahalin, ki jim bo služil za podlago nadaljnjih kretenj pri nastopanju proti Vladivostoku. V soboto je bil velik vihar, kateri je povzročil, da se je odtrgalo več min. Mine sedaj plovejo po morju in so zelo nevarne ladjam.

London, 25. avgusta. Iz Ljaojana je došel sledeči brzjav: Razen »Cesareviča« so vse ladje zapustile portartursko pristanišče.

Berolin, 25. avgusta. »Kreuzzeitung« jako dvomi, da bi bil Jamagata prevzel poveljstvo japonske armade pred Port Arturjem namesto Nogia. List pripominja: Navali na utrdbi, katere so Rusi odbili, so baje povzročili, da je bil Nogi odpoklican. Doslej sta japonska vlada in mikado ostala zvesta izvoljenim in imenovanim voditeljem. Akoravno ni imel Kamimura več mesecev srede, ga ni japonska vlada odpoklicala. In v boju z vladivostoškimi brodogovci dne 14. t. m. je dokazal, da je bil vreden vladnega zaupanja, ki ni hotela poslušati ne ljudstva in tudi ne časopisja, ki je zahtevalo, da naj bo Kamimura odpoklican. S manj povoda je pa bilo za odpoklicanje Nogia.

Berolin, 25. avgusta. Iz Sangaja poroča »Berliner Tageblatt«: Vkljub zatrditvam Steelja je položaj v Port Arturju jako resen. Vzhodne utrdbi Japonci od 11. t. m. nadalje vedno obstreljujejo. Topove imajo razpostavljene na Takušanski gričih. V kratkem pričakujejo japonskega navala na te utrdbi. Rusi so izgubili, kar traja obleganje, 6000 mož.

Peterburg, 25. avgusta. Car Nikolaj je imenoval generala Steelja svojim generalnim pribočnikom.

London, 25. avgusta. Kitajci so pri nesli v Čifu vest, da so granate razrušile na ljaotešanskem nosu stječi svetilnik. Neko križarico z dvema dimnikoma popravljajo Rusi v portarturskem pristanišču.

London, 25. avg. »Daily Telegraph« zatrjuje iz dobro poučenih krogov: Portartursko brodogovje ima povelje, da naj ladje, ako ne morejo uiti, vse svoje topove: 87 velikih in pa 406 lahkih, izroče v trdnjavo. Tudi naj 6000 mož, ki tvorijo posadko na ladjah, pomnoži Steeljeve čete. — Vhod v pristanišče naj zatvorijo poškodovane ladje, a ostale bodo razstreljene v sadnjem trenutku. Ruski generalni štab je pa trdno prepričan, da ne bo prišlo do teh skrajnih sredstev. Kuropatkin namreč sedaj že raspo-

delali trdnjave. Plemena, stanujoča na Amuru, Natki, Giljaki in drugi, podšuntana od Kitajcev, niso hotela nič več davkov plačevati, nego so neprenehoma napadala ruske trdnjave. Vojna je trajala nekoliko let. Slednjič so bile leta 1685. skoraj vse trdnjave porušene; ostalo je samo mestice Albazin pod zapovedništvom hrabrega Tolbuzina. Oblegan od mnogoštevilne kitajske vojske je bil Tolbuzin prisiljen pobegniti. Albazin je bil porušen, toda sledeče leto se pojavi zopet Tolbuzin, ter ga vnovič popravi. Pa tudi kitajska vojska se zopet prikaže pod Albazinom in Tolbuzin je bil v boju ubit. Mesto njega je nastopil atamanstvo Bejto m ter hrabro branil mesto proti sovražniku. Kar so iznenada dobili Kitajci ukaz, da ustavijo vse vojevanje, ker se je približeval iz Rusije zopet poslanec Fedor Aleksejevič Golovin z velikim spremstvom dveh tisoč ljudi. Kitajski car je tudi od svoje strani poslal poslanstvo v Nerčinsk. Pri tem poslanstvu sta zavzemala važno mesto dva po kitajski oblečena jezuita. Španjolec Perejra in Francoz Cherbil-lon. Spremljevala je poslanca vojska kakih 15.000 mož. V avgustu l. 1689. so se začele

laga z 230 000 možmi in je sporočil carju, da ako porazi v odločilni bitki Japonce, bo poizkušal prodreti s svojo armado proti jugu. V Peterburgu še vedno upajo, da bo Kuropatkin rešil Port Artur.

Peterburg, 25. avgusta. (Uradno.) Namestnik admiral Aleksejev brzojavlja carju: General Steelji poroča iz Port Arturja z dne 19. t. m.: Japonci so se danes ob pol petih zjutraj navalili na Uglovo goro. Istočasno so z vso silo obstreljavali naše severno ležeče utrdbi in del naših vzhodnih utrdb. Streljali so z Volčje gore. Proti dolini Luncho in v dolini Tales grade Japonci mnogo utrdb.

London, 25. avgusta. Poročilo iz Čifu označuje položaj kot neizpremenjen. Japonci v presledkih nadaljujejo obstreljevanje. V trdnjavo ne pade več toliko krogelj, iz česar sklepajo, da primanjkuje Japoncem streliva. Rusi pa porablja posledke, zato da pred svoje utrdbi polagajo podkope. Podkopi preprečijo isnenadenje, ker s poki opozore posadko, da prodirajo Japonci. Dohodi v mesto so vsi podkopani. Grozne japonske izgube so pred vsem povzročili podkopi, čez katere so prodirale japonske čete. Japonci v Čifu so prenehali s pripravami za proslavo padca trdnjave Port Artur.

Köln, 25. avgusta. »Kölnische Ztg« priobčuje nekatere posameznosti o boju pred Port Arturjem v zadnjih tednih. — Že 16. julija so Japonci s skrajno obupnimi napadi poizkušali vzeti trdnjavo. Na tisoče Japoncev je padlo. Rusi so odbili pet navalov s tako silo, da so Japonci v divjem begu pometavali od sebe puške in opravo. Imeli so 7000 mrtvih in ranjencev. — Japonci so 27. julija štirikrat napadli zaman trdnjavine utrdbi, ko je bil 20. julija njihov poizkus z nenadnim napadom zavzeti trdnjavo, odbit. Proti 13. ruskemu polku se je navalilo 60 000 Japoncev, a polk je stal kot en mož in je z bajoneti pregnal dvajsetkrat močnejšega sovražnika. Ta dan so Japonci izgubili 10 000 mož. Skupne japonske izgube znašajo 28 000 mož. General Fuk je izjavil, da če tudi pade Port Artur, bo japonska armada pri tem poizkusu izkrmavala. Rusom ni bilo mogoče vzdržati Volčje gore. Dne 8. avgusta so na Volčji gori Japonci nastavili 25 obležnih topov, ki so grozno delovali. Obstreljevanje se nadaljuje brez presledkov. Sovražnik izstrelil na dan v mesto po 800 krogelj.

O težkih topovih.

Dopisnik »Reuterjeve brzojavne posredovalnice« je bil pri ranjenem ruskem admiralu Matjuševiču. Poprašel je admiral, kaj misli o izkušnjah pri morski bitki pred Port Arturjem. Admiral je izjavil, da v morskih bitkah povzroče največjo škodo 10 in 12 colni topovi, ako njihove krogelje zadevajo dobro. Ruske ladje je obkrožilo pri izpadu 36 japonskih torpedov in rušilcev torpedov, a niso povzročile znatne škode. Na »Cesarjeviča« n. p. so izpustili 9 torpedov, ne da bi ga zadeli.

Položaj v Mandžuriji

je še nepremenjen. Edino londonsko poročilo se glasi, da izkušajo Japonci obiti rusko desno krilo. Kuropatkin je res jako previden poveljnik, ki zna Japoncem jako dobro zakriti svoje prave načrte. Japonci ne vedo, ali bo Kuropatkin bil bitko, med tem ko za vsak slučaj že Kuropatkin pošilja vojni material v Mukden. Najbrže pa toliko časa, dajenja deževna doba, ne pride do bitke pri Ljaojanu.

London, 25. avg. Japonski poveljnik v Hajčenu je vse čete, s katerimi razpolaga,

poslal po železnici proti jugu. Čete so razdeljene v male oddelke in se pomikajo ob železnični progi v smeri Dašičave—Inkav. Nad 20.000 mož je zadnja dva tedna korakale po tej črti. Z Rusi so imeli Japonci praske pri Ančandanu. Vsa znamenja kažejo, da hočejo priti Japonci na rusko zahodno krilo pri Ljaojanu. Kuropatkin pošilja vojno blago v Mukden, ker hoče na ta način preprečiti, da bi prišlo v japonske roke, ako zavzamejo Ljaojan.

Kolera v ruski armadi.

Peterburg, 25. avg. Med zdravniki v Peterburgu je razširjena govorica, da je med vojniki na vzhodnoazijskem bojišču kolera. Zdravstveni nadzornik armade v Mandžuriji je zahteval zdravnikov, a v Peterburgu samem rabijo zdravnikov, ker se je tudi tu baje pojavila kolera, katero zdravniki zabeležujejo kot legar ali pa kolerino. Uradno ta vest ni potrjena.

Povratek ruskih ladij v Vladivostok.

Berolin, 24. avgusta. »Berliner Tageblatt« poroča o povratku »Gromoboja« in »Rosije« v Vladivostok. Velika žalost je zavlada med prebivalstvom v Vladivostoku, ko so dognali o pogibli »Rurika«. Zlasti je bilo sološno sočutje z ženo in hčerjo kapitana »Rurikovega«, ki obedve stanujeta v Vladivostoku. Ko sta došli ruski križarici »Gromoboj« in »Rosija« 19. t. m., zopet nasaj v vladivostoško pristanišče, ju je pričakovalo vse mestno prebivalstvo na morskem obrežju. Na prvi pogled ni bilo videti, da sta križarici poškodovani. A na strganih dimnikih, zapognjenih topovih in na razrušenih jamborih je bilo videti, koliko sta trpeli ladiji v boju. Predvsem so prenesli ranjence na obrežje. Padli vojniki so našli pogreb na morju, kjer počivajo njihova trupla. Admiral Skrydlov je pregledal ladiji in pohvalil moštvo zaradi junaštva. Krovi na ladjah so bili že osnaženi, a sveže apnene sledi so kazale, kje je tekla v petokih ruska kri. Na »Gromobojevem« krovu je sedel na stolu težko ranjeni ladijni poveljnik, kapitan Dabič. Z pričetkom boja ga je ranil kos bombe na hrbtu. Ko so mu rano zavezali, je nadalje vodil ladijo v boju. Druga bomba je razpočila poleg njega in ga ranila na glavi in na prsih. Ker je valed tega jelo moštvo žalovati, je šel kapitan takoj, ko je bil še enkrat obvezan, pred moštvo in je navduševal za nadaljni boj. Križarica »Gromoboj« ima boljši oklep, kakor »Rosija«, in je valed tega tudi manj trpela v boju. Neka granata je opustila jedilnico za četrtnike, le kletka s papigo je ostala cela. Na »Rosiji« so japonske krogelje povzročile požar, pri katerem je našlo smrt osem mornarjev. Ko je poveljnik »Rosije«, kapitan Andrejev, zapazil, da so med 20 topovi le še trije sposobni za boj, je zapovedal pripraviti razstrelivc; rajši je hotel ladijo uničiti, kakor da bi padla v roke Japoncem. Sovražnik je bil trikrat močnejši, kakor so bili Rusi, in zato zasutijo Rusi največjo pohvalo. Spoznali so, da je oklep »Rosije« prelahak in pa topovi so bili premalo skriti, kar pojasnjuje velike izgube na »Rosiji«, ki jo bodo morali dalj časa popravljati, a »Gromoboj« bo kmalu sposoben za boj.

Odlikovanje.

Peterburg, 25. avgusta. Car je prištel kontreadmirala vladivostoškega brodogovja Jasena svojemu spremstvu in kapitana križarice »Gromoboj«, Dabiča, svojim pobočnikom.

Ruske ladje v nevtralnih pristaniščih.

Ruski car je ukazal, da naj Rusi v šangajskem pristanišču razorožijo »Askolda« in »Grozovitega«. To je storil iz človekoljubja, a je tudi koristno za Rusijo. Brezdvoybe bi bili Japonci, ki so čakali na te dve ladji, kakor pes na kost, ladiji uničili, ali pa celo z njima pomnožili svoje brodogovje. Tako pa Rusija ohrani dve ladji, kateri bosta zopet lahko dobro služili ruski mornarici, ko mine vojska.

Washington, 24. avg. Državni urad je dobil obvestilo, da je obrok za pravo ladij v šangajskem pristanišču podaljšan do 28. avg.

London, 25. avg. Vprašanje o ruskih ladjah v šangajskem pristanišču je posredovanjem carja rešeno. Na brzojavni ukaz je Reitzenstein včeraj ob 7. uri zvečer dal na »Grozovem« in na »Askoldu« odstraniti rusko zastavo. Ladji bosta razoroženi in moštvo odide v domovino.

Rim, 25. avg. »Agenzia Stefani« poroča iz Sangaja: Pod kitajskim nadzorstvom so Rusi pričeli z razoroževanjem ruskih ladij.

Ruske ladje za bolnike.

Peterburg, 25. avgusta. »Polit. Korr.« poroča iz Peterburga: Uprava ruske mornarice je sklenila vpeljati za ruske ladje, ki prevažajo bolnike, posebno ponočno znamenje. Tam, kjer je podnevi zastava s križem, bodo ponoči visele tri svetilke, in sicer bo v sredi dveh belih svetilk ena rdeča. Rusi so o tem obvestili velevladi.

na Amuru, dasi jih je kitajska vojska vedno napadala in dasi je bil ubit sam Stepanov v neki bitki z njimi. Ruske trdnjave so Kitajci rušili, Rusi so pa druge zidali. L. 1660. je prišel na Amur zopet Habarov ter privabil semkaj nekoliko dobrovoljcev. Počasi so se začeli semkaj seliti tudi poljedelci.

Medtem pa so drugi raziskovalci prodrli do Zabajkaja. Baketov je postavil trdnjave ob rekah Selengi in Hilki. Za njimi so drugi podvrgli Burjate ter jih prisilili na plačanje davka. Glavno mesto v tem kraju je bila irgenska trdnjavnica, a od l. 1666. Selenginsk. Leta 1670. je nastal znamenit prepir med Rusi in Kitajci zaradi tega, ker je tungiški knez Gantimir s štiridesetimi ljudmi svojih posestnikov prešel na rusko stran. Kitajci so smatrali to za povod vojske — casus belli — ter zopet začeli napadati ruske trdnjave. Zaradi teh zadev se je podal poslanec, carjev listonoša Spafari v Kino, pa se je brezuspešno vrnil. Na povrnitvi iz Pekina je nagovarjal nerčinskega vojvodo, da naj več ne vznemirja krajev okoli Amura; toda ta želja se Rusom ni izpolnila. Na bregovih Amura so se naselili novi vojaki ter

Kontraband na morju.

London, 25. avgusta. „Anchor Line“ poroča, da je ruski prostovoljni parnik „Ural“ ustavil družba parobrod „Atia“, ki plove iz Glasgowa v Kalkuto, 60 milj. vzhodno od rta Vircenta. Preiskovanje priljage in potnikov je trajalo dve uri.

London, 25. avgusta. „Daily Mail“ poroča o groznem razburjenju v Londonu, ker so v južno irskih vodah ladje ruskega prostovoljnega brodovja. Mnogo angleških ladij namreč vozi na Japonsko in Kitajsko blago, ki je smatrajo Rusi za vojni kontraband. Listniki ladij zahtevajo od pošiljateljev pismeno izjavo, da blago ni namenjeno za vojne potrebe, a Rusi ne smatrajo teh izjav za zadostne.

Brisbanne, 25. avgusta. (R. ur.) Ta so vzemirjeni, ker se boje, da bi se pojavila kaka ruska ladja prostovoljnega brodovja, ki bi preiskovala avstralske ladje. Trgovci v Brisbane so sklenili, vložiti na brambovskega ministra prišnjo, da sestavi komisijo za rešitev vprašanja, kako ščititi ladje.

Japonsko prostovoljno brodovje.

Frankobrod ob M, 25. avgusta. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Tokia: Morariško društvo je sklenilo, da zgradi deset ladij po 6000 ton, katere bodo tvorile japonsko prostovoljno brodovje. Stale bodo 15 milijonov jenov. Vsaka japonska družina bo v to svrhu prispevala 15 jena.

Gibanje Kitajcev.

London, 25. avgusta. Iz Tjencina poročajo, da vzbuja skrb in radovednost armada kitajskega generala Ma. Došla so namreč zanesljiva poročila, da je razvrstil svojo armado med Sanhajvanom in Kinčovom ob cesarski kitajski železnici. Pet tisoč mož, katere so izurili evropski častniki, so došli h Kupanceju, in velik kitajski oddelek stoji pri Sanhajvanu ob velikem zidu. Med njimi je veliko japonskih častnikov.

London, 25. avg. Kitajski vojaki pod nadzorstvom japonskih častnikov napredujejo v disciplini. Moštvo urijo dan na dan in poučujejo zlasti v streljanju. Tudi izredni kitajski vojski in roparjem so prideleni japonski častniki. Ti roparji imajo pogoste spopade z rusko pehoto in pred dvema tednoma so prinesli s seboj 10 kosaških glav. Japonci, prideleni tem roparskim tolpom, so v vedni zvezi s svojimi četami pri Njučvanu in Sanhajvanu. Nagajajo Kitajcem s podrobno vojsko v dolini reke Ljao. V Nankinu so pričeli vežbati 6000 mož redne kitajske pehote, in so že dobili novo orožje in opravo. Maovi vojaki so zasedli vse postaje severno od kitajske železnice in nadzorujejo vsak vlak.

Prepoved prodaje premoga ruskim ladjam

London, 25. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča iz Kapa: Angleška vlada je prepovedala prodajati ruskim bojnim ladjam premog v angleških pristaniščih, ne da bi dala dovoljenje za prodajo.

Protijaponsko gibanje na Koreji.

Kolin, 24. avg. „Köln. Ztg.“ poroča iz Škula: Korejci so zelo vzemirjeni zlasti zaradi zahteve Japoncev, da hočejo imeti vso zemljo, katera že 50 let ni bila obdelana. Čelo neki Japoncem prijazen minister ni s to zahtevo zadovoljen. Japoncem in tujim častniškim poročevalcem je rekel: Koreja išče in pričakuje pred vsem japonske pomoči in prijateljstva. A ker se je pokazalo, da hočejo imeti Japonci naš ribji lov ob morskem obrežju, naše železnice, rudokope, gozde in našo neobdelano zemljo, ko nam hočejo vzeti vsa, kar je kaj vredno, da povsod odrivajo, nadlegujejo in celo brez vzroka morajo naše vojske, nam ne preostaja nič drugega, kakor da ne smatramo nič več Japonce za svoje prijatelje, marveč za sovrane. — Kakor smo že poročali, bo marko Ito zopet došel v Škul, da potolači korejskega cesarja.

Češki protestni shod na Dunaju.

Izvrševalni odbor dunajske narodno-soc. stranke pozivlja dunajske Čeha, naj se udeležijo 29. t. m. shoda. V pozivu pravi med drugim: „Naša dosedanja mladost glede rabe češkega jezika na dunajskih poštah je vrok, da se razmere tamkaj vedno bolj slabšajo. Zda je že izdal poštni ravnatelj razglas, s katerim prepoveduje rabo češčine na poštah nakaznicah. Zadnji čas je že, da protestujemo proti takim razmeram. To važno vprašanje se tiče naših narodnih in gospodarskih pravic, in sicer ne le delavstva, ampak tudi obrtnikov, trgovcev in uradnikov. Treba je torej, da mnogoštevilno protestujemo proti tem razmeram ter se posvetujemo o na daljnem postopanju.“

Trgovske pogodbe s Turčijo.

Turška vlada je izročila dopis zastopnikom onih držav, s katerimi je potekla trgovska pogodba, in prosi, da bi se obnovila pogajanja. V tej noti izraža tudi upanje, da

se ne bodo pokazale pri pogajanjih nobene ovire in bodo pogodbe kmalu gotove.

Vojaške žrtve.

„Nord Deutscher Volksbote“ poroča, da so pred kratkim korakali prepolni št. 21. 36, 42 in 98 z vojsko prtljago v največji vročini iz Grotave čez Nimes, in sicer 30 do 40 km na dan. Radi tega je umrlo 8 mož, 85 pa jih je nevarno bolelo. Večina so bili rezervisti in družinski očetje. Največ je trpelo vojaštvo, ker je primanjkovalo pitne vode.

Italijanske in slovanske vzporednice.

Z Dunaja poročajo, da je vprašanje o laških vsehulskih vzporednicah v Ljubljani že rešeno, vlada je šla na pripravnih prostorov. Tudi na učiteljsku v Tešnu tvorijo s prihodnjim školskim letom polske vzporednice. Tu bodo poučevali vse predmete v poljskimi razven nemščine.

Z Balkana.

Turška vlada pripravi odgovor na poslaniško noto, da se pomnoži število tujh orožniških častnikov v Makedoniji. Častniki in podčastniki velevalstij odidejo v kratkem v Makedonijo. Tudi Italijani so iztržili že častnike, katere se odpeljujejo v Makedonijo. Zidarijsko ovčevalaška kapelica je dokončana. Vesti o demisi velikega vezirja so nastale, ker se je veliki vezir pritožil, da se vlada ne briga za njegovo sveto t. r. mu nekateri ministri v ministreskem svetu nasprotujejo. Radi tega izgubija on veliko na svojem ugledu. Naslednjega dne je poslal sultan njemu čestitke, da bo cela zadeva v kratkem rešena. Veliki vezir ostane torej na svojem mestu, ker sultan odločno nasprotuje njegovemu odstopu ter bi njegov odstop tudi znatno škodoval političnemu položaju.

Upor v nemški Afriki.

Iz angleških virov došla vest, da se je Hererom pridružilo 30.000 Oambrov, je ne resnična. Ovambi so poljedelski narod, ki ima stalna bivališča ter ne vozi žen in otrok seboj na vojsko. Ako bi hoteli pomagati Hererom, poslali bi jim le najkorpnejše može na pomoč in teh štejejo le 6000 mož, od katerih jih je 3000 oboroženih z modernimi puškami. Tudi nemška zmaga ob Waterbergu bi pomirila ovambake duhove, ako bi bili tudi hoteli pomagati. Stanujejo pa Ovambi na portugalskem ozemlju. Portugalska vlada je odposlala na južno mejo svojega ozemlja oddelek vojaštva, ki je brčkene tudi že dospelo tja. Kaj bo delalo in doseglo, ni znano. G. tovo pa je, da bo preprečilo dovažanje živil in streliva iz portugalskega ozemlja upornim Hererom. Portugalska vlada je obljubila nemški, da bo skupno z njo napravila trajen mir v mejnem ozemlju, kar se brčkone tudi v kratkem zgodi.

Štajerske novice.

š Premembe pri oo kapucinih v štajerski provinci. V Gorico pride o. Rafael Bogataj. V Krško gre za gvardijana o. Eferm Gattfried Hartberg in za konventuala o. Gottfried Novak iz Irdninga. V Celovec o. Angel Sattler iz Hartberga, o. Anselm Eberhard iz Lipnice in o. Lovrenc Novak. V Lipnico pridejo o. Oton Kocjan iz Krškega, o. Benedikt Čiriš iz Varaždina in c. Rudolf Marolt iz Svanberga. V Svanberg o. Kamilo Požar iz Celovca. V Mettersdorf gre za superiora o. Hubert Madlener iz Svanberga. V Hartberg pride kot gvardijan o. Gottfried Bartner iz Murava; kot konventual o. Alfons M. Vakselj iz Krškega in o. Gerhard Tscholl iz Škofje Loke. V Murau gre za gvardijana o. Ziga Wagner iz Celovca. V Irdning o. Viljem Ebenberger iz Celovca.

š Iz Vidma ob Savi se nam poroča, da bo v nedeljo dne 28. t. m. zborovalo Kat. p. l. društvo „Sava“ v gostilni gospe Podjed-ove ob 3. uri popoldne. Razgovor bo o deželnooborakih volitvah.

Primorske novice.

p Umrli je v ponedeljek ob 6. uri popoldne v Gorici v pokojeni župnik pred. go. apod Blaž Madon v starosti 88 let. Zadaja leta je jako slabo videl, zato je bil po večini v svojem stanovanju. Blag mu bodi spomin!

p Vinogradniški shod privedi prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m., ob 3. uri popoldne „Goriško vinarsko društvo“ v Ribenbergu.

p Kdo bo poslanec? V veliki zadregi so goriški Lahi, ker jim je tako nenadno ušel njihov ljubeznivi Graziadio Lutzato. Ne morejo najti med Lahi in lahoni pravega kandidata za dopolnilno volitev. Zda se prišli na Nemca dr. Kamila pl. Eggerja. Ta je sorodnik deželnega glavarja dr. Pajerja, ki ga je spravil tudi k deželni hipotečni banki v kurotoriji. Morda najdejo še katerega bolj „italijanskega“, a težko, ker nimajo sposobnih ljudi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. avgusta.

Udanostni brzojavki s evharistiškega shoda papežu in cesarju. Premilostni gospod knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura Jeglič je v imenu evharistiškega sestanka v Ljubljani odposlal 24. avgusta na papeža in na cesarja udanostni brzojavki. Brzojavka papežu se glasi: „Nad dvesto duhovnikov iz metropolije goriške, zadrške in zagrebške ter iz škofije lavantinske zbranih z nadškofom goriškim in škofom ljubljanskim na evharistiškem sestanku izraža Njegovi Svetosti vsestransko pokorščino, popolno udanost in sinovsko spoštovanje ter prosijo apostolskega blagoslova, da bi mogli neutrudno delovati za kraljestvo Kristusa v Evharistiji pričujočega.“ Brzojavka cesarju se glasi: „Nad dvesto duhovnikov iz slovenskih in hrvaških škofij, zbranih na evharistiškem sestanku, se najudaneje in najpokorneje klanja Njegovemu Veličanstvu, svojemu vladarju iz hiše habsburške, ki je gojila vedno prav posebno pobožnost do Najsvetejšega Zakramenta.“ — Od cesarja je došel še isti dan brzojavni odgovor, ki se glasi: „Seine k. u. k. apostolische Majestät haben die durch Eure fürstbischöfliche Gnaden unterbreitete Huldigung der auf dem Eucharistischen Kongresse in Laibach vereinigten Priester mit Befriedigung und Dank zur allerhöchsten Kenntnis zu nehmen geruht.“ V prevodu: Njegovo c. in k. apostol. Veličanstvo je radilo po Vašiknezoškofovski Milosti predloženo udanostno izjavo na evharistiškem sestanku v Ljubljani zbranih duhovnikov na najvišje znanje vzeti z zadovoljstvom in zahvalo.“ Od sv. Očeta je došel naslednji brzojavni odgovor: Beatissimus Pater grato complectens animo obsequiorum officia, quae ipsi e Labacensi conventueucharistico professa fuere, apostolicam benedictionem Tibi ceterisque sacerdotibus qui in coetum convenerunt peramanter impertit. Card. Merry del Val. V slovenščini: „Sv. Oče je sprejel hvaležnega srca čustva udanosti razodeta mu z evharistiškega sestanka v Ljubljani ter podeli Tebi in vsem drugim na shodu zbranim duhovnikom kaj rad apostolski blagoslov. Kard. Merry del Val.“

„Zvezi“ so nadalje poslala poročila sledeča društva: 17. Bralno društvo v Zgornjih Gorjah; 18. slov. bralno društvo v Železnikih; 19. k. s. izobraževalno društvo v Slavini; 20. sl. k. s. izobraževalno društvo sv. Jožefa v Trzinu; 21. k. s. izobr. društvo v Mekinjah pri Kamniku; 22. kmečko bralno društvo v Jarenini; 23. katol. izobraževalno društvo v Radovljici; 24. katol. delavska družba v Idriji; 25. s. k. delavska društvo v Kropi; 26. k. izobraževalno društvo v Ustji. — Lepo prosimo še ostala društva, naj nemudoma storé svojo dolžnost, da se izdaja društvenega koledarčka preveč ne zakasni.

Umrli je sinoči v kamniškem samostanu p. Metod Poljanšek. Bil je rojen 28. jan. 1832 na Selih pri Kamniku, pasel doma ovce in šele v sedemnajstem letu začel pohajati šolo. V Ljubljani se je trudil z instrukcijami, da se je preživljal. Po šestih letih je vstopil v samostan ter bil posvečen 30. maja 1863. Prvo službo je nastopil v Novem mestu leta 1866. kot katehet ljudske šole; bil je unet spovednik. St. Jernej, Smarjeta, Trebaje in še marsikatera druga župnija bi vedela povedati, koliko dni in noči je rajni predsedel v spovednici pri misijonih in ponavljanju ih. L. 1886. je šel v Nazaret, potem v Brežice in slednjič v Kamnik. A tu je mogel delovati le eno leto, ker zadela ga je bolezen, ki je trajala enajst let, v kateri dobi ni mogel več niti maševati. Potrpežljivo je prenašal božje obiskovanje, sedaj pa ga je rešila smrt zemeljskega trpljenja. N. v m. p. l.

„Hrvatsko katoliško tiskovno društvo“. „Hrvatsko“ prinaša poziv na subskribicijo delniškega društva, osnovanega pod zgorajšnjim naslovom. Namen mu bo izdajati dnevnik, tednik, mesečne in prigodne liste, brošure, revije, beletristične liste in ilustracije, urediti tiskarno in knjigarno ter izdajati knjige itd. Temeljna glavnica je 100.000 kron. Deli se na 2000 delnic, vsaka po 50 kron vrednosti.

— Zanimanje za sadno razstavo v Radovljici narašča od dne do dne. Vse kaže, da bo ta razstava ena najlepših v naši domovini. Ker pa je najbrže še mnogo sad-

jarjev, kateri bi radi razstavili svoje sadje in sadne izdelke, prosi osnovalni odbor sadne razstave vse one gg. župane, če še niso po svojih občinah dali razglasiti za udeležbo, naj blagovole to nemudoma storiti in naj gredo na roko sadjarjem pri sestavljanju in odposiljanju sadja. Dajte priliko našim sadjarjem, da postanejo deležni odlikovanja, ki jim bode bodrilo za napredek in v trajen lep spomin. Vsakdo, ki ima količaj lepo sadje, naj razstavi!

— P. Hartman je končal tretji oratorij „Zidnja večerja“, ki se dobi pri Ricordi ju v Milanu in Liosiji, partitura 15 frankov, klavirski izdaja 6 frankov.

— Na ljubljanski učiti pripravnici bode poučevala francoščino gđc. Olga Naeniczek.

— Telefonska šorta Danaj-Celovec bode dne 1. oktobra izročena prometu.

— Strela je udarila 23. t. m. ponoči v hišo posestnika Lovšeta v Vel. Kostivnici v litajskem okraju. Zgorelo je tudi nekaj obleke, orodja in živeža. Škode je do 1000 kron.

— Nesreča. Dne 24. t. m. se je v kamnolomu pri Kropi utrgala velika skala ter padla na delavca M. z Dobrave. Ponesrečenec je v dveh urah umrl.

— Iz Novega mesta se nam piše: Velik živinski semenj bode dne 30. t. mes. pri nas; Dolenji bodo prignali lepo rejeno živino, ker je bila letos prva kosnja zelo bogata, pa tudi otava ni zaostala. Mesarjem in živinskim kupcem se nudi lepa prilika, da nakupijo dobro rejeno domačo živino. — Prememba posesti. Gospa Schulz je kupila od stavbenega podjetnika G. Olivo (prej Radolf Smola) poleg Bojčega groba pri Kandiji hišo, ki je sedaj popolnoma popravljena.

— Iz Lužemburka se nam piše: Po dolgem času smo zopet dobili potrebnega dežja: Zemlja je spet oživila. Saj pa je bil tudi že skrajni čas; ko bi ga še nekoliko časa ne bilo, bi bilo kmetsvalcu vse uničeno. Zasti pa je bilo za okolico težavno radi vode, katero so morali iz Krke dovažati. — Na trgu mislijo prenoviti staro kapelico, posvečeno sv. Jakobu. Nekdaj je bila to grajska kapela, a ko je lastnik grad zapustil, je ob enem z gradom tudi kapela jela razpadati. Ako to kapelico popravijo, bode tudi trg dobil lepše lice. — Pri nas imamo 4-azredno ljudsko šolo, pa dostikrat samo 3 učiteljske moči. Da ni mogoče potem pravi uspeh, je umevno. Ravno letos je morala ena učiteljica poučevati v 2 razredih. Želeli je, da bi merodajni krogi, kadar šole razširjajo v večrazrednice, tudi pomislili, kje bodo dobili potrebnih učiteljskih moči. Kaj pomaga bahati se s štirirazrednico, če pa ni toliko učiteljev. — Tudi pri nas večkrat pogrešamo nočnega mira. Po trgu je včasih tako vpitje, kakor ob vojaškem naboru.

— Iz Rovt nad Logatcem se nam piše: Vreme se je hitro izpremenilo. V nedeljo smo imeli še 23,5 stopinj toplote, v torek zjutraj pa samo 12 stopinj. Nato je začelo grometi in treskati, končno pa hudo liti. S tem so končani naši dnevi. V torek opoldne je toploten kazal le še 7 stopinj toplote. Triglav in gore v ozadju so dobile nov aneg. Pralina pri nas kaže lepo, otave ne bo, radja pa še precej.

— Goljuvi trgovci. V Tridentu na Tirolskem se je moral zagovarjati pred ondotnim sodiščem trgovec Romano Citarozzi radi hudodelstva goljuvijske Cattarozzi je na zvit način ogoljufal svoje stranke za več sto kron s tem, da je izvalil denar iz njih s pretvako, da jim bode dal za to blaga. A stranke niso dobile ne blaga ne denarja od Cattarozzi. Obojen je bil na 20 mesecev težke ječe, katero bode moral prenesti v kaznilnici v Kopru.

Ljubljanske novice.

V Spod. Šiški bode prihodnje, to je Jernejevo nedeljo velika veselica v prostorih in na vrtu posestnice g. Julije Povše. Čisti dobriček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, ubogim šišenskim solarjem in gasilnemu društvu. Vsakemu tretjina. — Spored: 1. Petje; sodelujejo tamburaški in pevski klub „Šiška“, društvo „Krilato kolo“ in pevsko društvo iz Ljubljane. 2. Godba, in sicer „Društvena godba“ iz Ljubljane, tamburaški klub in horjulek. III. Zabava: Sredolov, rusko-japonska pošta, papirnata bitka, cvetlični sejem, brna, zrakoplovi, umetni ogenj itd. Začetek ob 3. uri. Vstopnina 20 vin., otroci do 10 leta prosti. Za slučaj neugodnega vremena se veselica preloži na drugo nedeljo.

Poseben vlak priredi tukajšnji tretji red na Trsat dne 10. sept. t. l. okolu 10 ure popoldne in se vrne dne 11. sept. zvečer. Znižana cena in podrobnosti se kmalo objavi. Pri tej priliki si romarji lahko ogledajo tudi Opatijo. — Kdor se misli udeležiti tega skupnega romanja, naj se takoj oglašuje pri frančiškanskem vratarju v Ljubljani.

Zaprli so danes Jožefa Čošnjekova iz Dobrunj radi beračenja in javnega nasilstva. Bil je že večkrat kaznovan.

